

Nader onderzoek Hoofstraat Oost 1 Uithuizen

Huismus, gierzwaluw en vleermuis

*b*uro *b*akker adviesburo voor ecologie

Nader onderzoek Hoofstraat Oost 1 Uithuizen

Huismus, gierzwaluw en vleermuis

Opdrachtgever

Gemeente Het Hogeland

Contactpersoon

[Redacted]

Status

Concept

Datum

3 november 2020

Vrijgave

[Redacted]

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Leeswijzer	6
2 Beschrijving project	7
2.1 Ligging van het plangebied	7
2.2 Kenmerken van het plangebied	7
2.3 Beschrijving van het voornemen	9
3 Methode	11
3.1 Bronnenonderzoek	11
3.2 Veldonderzoek	11
3.3 Vogelrichtlijnsoorten	11
3.4 Habitatrichtlijnsoorten	12
3.5 Nationaal beschermde soorten	12
3.6 Omgevingscheck	13
4 Resultaten	14
4.1 Vogelrichtlijnsoorten	14
4.2 Habitatrichtlijnsoorten	17
4.3 Nationaal beschermde soorten	19
4.4 Samenvatting aangetroffen voortplantings- en rustplaatsen	19
5 Effecten en vervolg	21
5.1 Effecten Vogelrichtlijnsoorten	21
5.2 Effecten Habitatrichtlijnsoorten	21
5.3 Vervolgstappen	21
6 Literatuur en bronnen	23
B 1 Bijlage: Vrijgestelde soorten provincie Groningen	25

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Het Hogeland is voornemens om een gedeelte van het pand aan de Hoofstraat Oost 1 te Uithuizen te slopen.

Voor de sloop is een quickscan uitgevoerd om de aanwezigheid van beschermde soorten in beeld te brengen (Buro Bakker, P19316). Hieruit is naar voren gekomen dat het pand toegankelijk is voor vleermuizen en daarmee potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast is het pand geschikt als nestplaats voor gierzwaluwen en huismussen.

Deze door de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde nesten en verblijfplaatsen worden mogelijk aangetast door de geplande werkzaamheden. Daarom is een ecologisch onderzoek naar vleermuizen, huismus en gierzwaluw uitgevoerd.

Dit rapport doet verslag van het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van gierzwaluwen en huismussen. Het rapport geeft antwoord op de volgende vragen;

- Zijn er verblijfplaatsen van vleermuizen of nestplaatsen van huismus en/of gierzwaluw in het pand aanwezig?
- Is er door het voornemen kans op overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
- Zijn er aan de hand van dit onderzoek vervolgstappen, zoals een ontheffingsaanvraag en mitigerende en compenserende maatregelen aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

Onder de Flora- en faunawet is een lijst met 'jaarrond beschermde nesten' opgesteld, die ook onder de Wnb geldig is. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Groningen het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Groningen heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

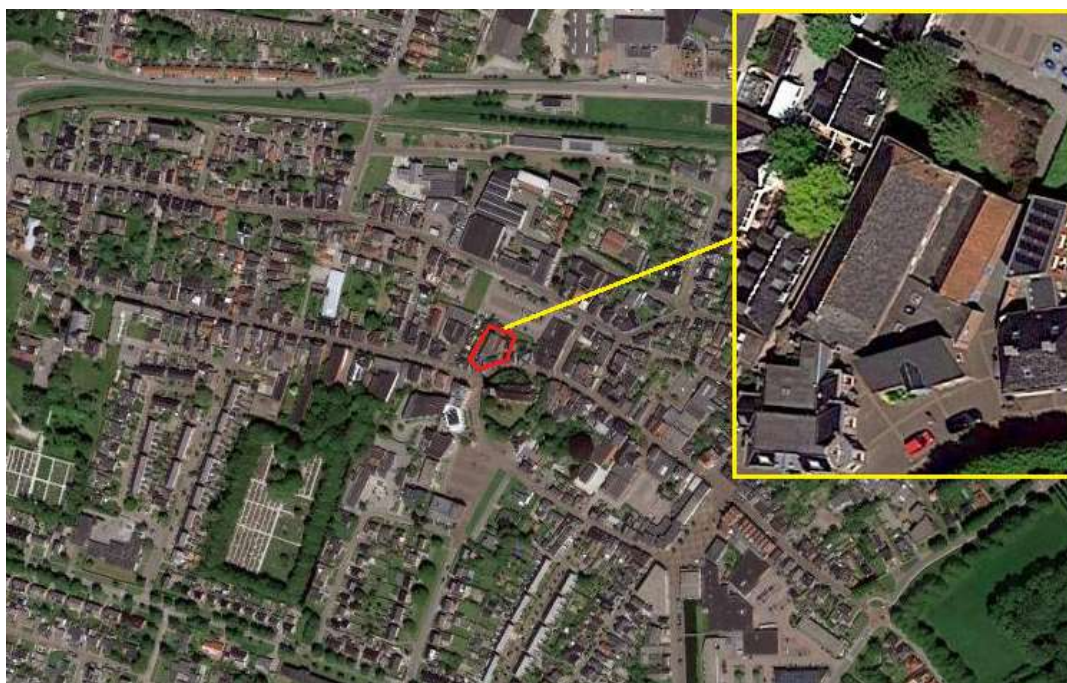
1.3 Leeswijzer

Het rapport is opgedeeld in verschillende hoofdstukken. Allereerst wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de geplande werkzaamheden (hoofdstuk 2). Daarbij zal ingegaan worden op de resultaten van de quickscan. Daarna zal de methode van het nader onderzoek besproken worden (hoofdstuk 3), gevolgd door de resultaten van het onderzoek (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 staan de conclusies samengevat en wordt geadviseerd over de benodigde vervolgstappen.

2 | Beschrijving project

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt midden in het dorp Uithuizen. Uithuizen ligt in de gemeente Het Hogeland in de provincie Groningen. Het betreft het pand genaamd De Rank aan de Hoofstraat Oost 1 midden in het dorp. Achter het plangebied is een groot parkeerterrein aanwezig voor de Albert Heijn en tegenover het pand staat een kerk. Figuur 1 laat de ligging van het plangebied in het midden van Uithuizen zien.

Figuur 1 Ligging van het plangebied in Uithuizen aangegeven met het rode kader. Het gele kader geeft een vergroot beeld van het plangebied weer. Bron: maps.google

2.2 Kenmerken van het plangebied

Uit de quickscan is gebleken dat het pand potentieel geschikte verblijfplaatsen bevat voor de vleermuis, gierzwaluw en huismus. Er zijn open stootvoegen en er is ruimte aanwezig onder de dakpannen, loodslabben en andere kieren (foto 1, 2 en 3), waardoor de aanwezigheid van beschermde soorten niet uit te sluiten is. Het te slopen deel van het pand bestaat uit stenen muren met een pannen dak. Om het pand heen staan winkels en kantoren. Tegenover het pand staat een kerk met enkele bomen en gras. Achter het pand is een kleine tuin met bomen en struiken aanwezig, naast het parkeerterrein achter het pand is een grasveldje.

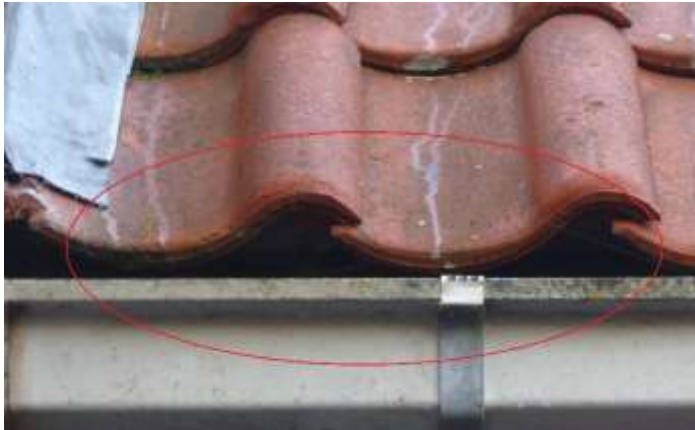

Foto 1 *Geschikte verblijfplaats voor huismus.*

Foto 2 *Geschikte invliegopening voor gierzwaluw en vleermuis.*

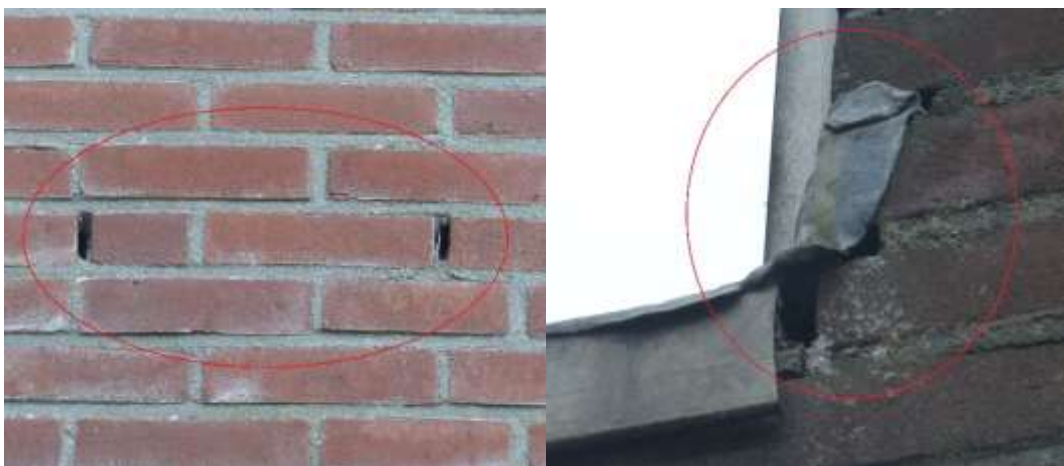

Foto 3 *Geschikte invliegopeningen voor vleermuizen.*

2.3 Beschrijving van het voornemen

2.3.1 Doel

Binnen het plangebied wordt het nieuwe deel van het pand gesloopt om ruimte te maken voor een weg.

2.3.2 Werkzaamheden

Het pand zal gedeeltelijk gesloopt worden.

De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het plangebied:

- Het aan- en afvoeren van materiaal voor het inrichten van de werkplaats.
- Het inrichten van de werkplaats.
- Het plaatsen van hekken rondom het gebouw.
- De sloop van een deel van het pand met inzet van een kraan.
- Het afvoeren van sloopafval.
- Het afbreken/opruimen van de werkplaats.
- Grond voorbereiden voor de aanleg van de weg.
- Aanleg van de nieuwe weg.
- Oplevering nieuwe weg.

2.3.3 Planning

De planning is om het deel van het pand zo spoedig mogelijk te slopen.

3 | Methode

3.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten. Hieruit blijkt dat de jaarrond beschermde huismus en gierzwaluw voorkomen in Uithuizen. In Uithuizen zijn daarnaast waarnemingen bekend van de volgende vleermuissoorten; baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis. Er is gebruik gemaakt van de soortenstandaard voor de huismus, gierzwaluw en de vleermuis.

3.2 Veldonderzoek

Het ecologisch onderzoek heeft zich gericht op de volgende soorten:

- Huismus
- Gierzwaluw
- Vleermuizen

De aanwezigheid van andere soorten of soortgroepen zijn in de quickscan uitgesloten waardoor geen nader onderzoek benodigd was. Hieronder wordt per soort(groep) de onderzoeksmethode beschreven.

3.3 Vogelrichtlijnsoorten

3.3.1 Huismus

Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd volgens het Kennisdocument Huismus van BIJ12. Binnen het plangebied zijn twee veldbezoeken gebracht, in de periode van 1 april tot en met 15 mei. Daarbij is het pand de omgeving geobserveerd en is gelet op aanwezigheid van broedende huismussen in en nabij het pand. De waargenomen zingende mannetjes, de aanwezigheid van paartjes en/of nestbouw zijn daarbij genoteerd. Tabel 1 geeft een overzicht van de dagen waarop de verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd.

Tabel 1 Overzicht van het veldonderzoek naar huismussen uitgevoerd door 1 persoon en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd.

Ronde	Datum	Start-tijd	Eind-tijd	Temperatuur in °C	Windkracht in Beaufort	Windrichting	Neerslag	Bewolking
1	2 april 2020	8:35	10:19	6.0	3	ZO	Geen	Onbewolkt
2	21 april 2020	11:31	12:20	14	3	O	Geen	Onbewolkt

3.3.2 Gierzwaluwen

Het onderzoek is uitgevoerd volgens het opgestelde Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12. Het onderzoek vond plaats aan het begin van de avond; vlak voor zonsondergang. Dit is de meest geschikte tijd om het invliegen van gierzwaluwen in een opening onder de pannen waar te nemen. Ook is er gelet op roepende jongen. Onderzoek naar gierzwaluwen vond plaats in drie ronden gedurende de periode begin juni-half juli. Eén ronde voor gierzwaluwen is gecombineerd uitgevoerd met vleermuisonderzoek. Daarbij is die avond voor zonsondergang gestart met het onderzoek, zodat invliegende

gierzwaluwen konden worden waargenomen. Tabel 2 geeft een overzicht van de dagen waarop de verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd.

Tabel 2 Overzicht van het veldonderzoek naar gierzwaluwen uitgevoerd door 1 persoon en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd.

Ronde	Datum	Zon onder	Starttijd	Temperatuur in °C	Windkracht in Beaufort	Neerslag	Bewolking
1	5 juni 2020	21:44	20:15	10	3	Geen	Gedeeltelijk bewolkt
2	16 juni 2020	22:02	21:15	18	2	Geen	Geheel bewolkt
3	30 juni 2020	22:05	21:12	16	3	Geen	Geheel bewolkt

3.4 Habitatrictlijnsoorten

3.4.1 Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017 met behulp van een Peterson D240X batdetector en digitale opnameapparatuur. Dit vleermuisonderzoek is door middel van een vijftal avond- of ochtendbezoeken in het zomerhalfjaar van 2020 (mei tot en met september) uitgevoerd onder voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden. Dit betekent een temperatuur boven de 10 graden, droog weer en weinig wind. Tijdens het invallen van de duisternis en in de vroege ochtend is met behulp van de batdetector gepost op verschillende strategische locaties zodat in- en uitvliegende vleermuizen goed konden worden waargenomen. Tabel 3 geeft een overzicht van de dagen waarop de verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd.

Tabel 3 Overzicht van het veldonderzoek naar vleermuizen uitgevoerd door 1 persoon en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd.

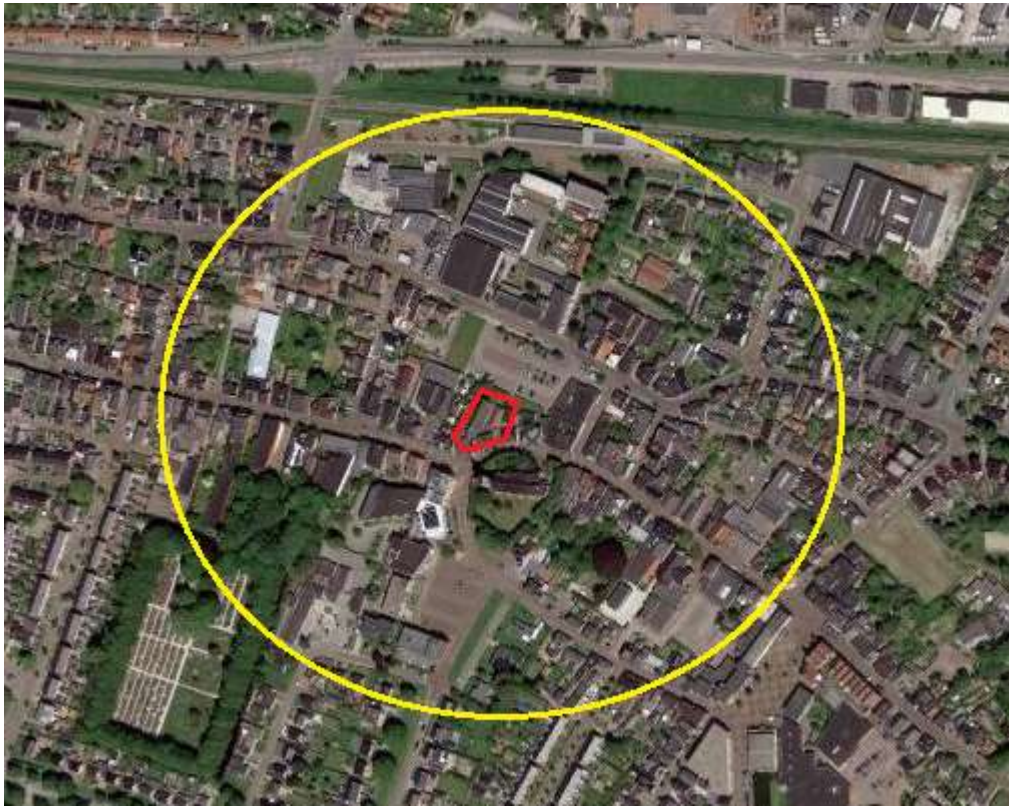
Ronde	Datum	Zon op/onder	Start-tijd	Eind-tijd	Temperatuur in °C	Windkracht in Beaufort	Neerslag	Bewolking
1	20 mei 2020	21:41	21:30	23:30	15	1	Geen	Licht bewolkt
2	21 mei 2020	5:36	4:00	5:20	10	1	Geen	Bewolkt
3	16 juni 2020	22:02	21:50	23:30	18	2	Geen	Geheel Bewolkt
4	30 juni 2020	22:03	22:00	23:50	14	3	Geen	Geheel bewolkt
5	24 augustus 2020	20:45	22:10	22:50	15	0	Geen	Onbewolkt
6	2 september 2020	20:24	22:10	23:20	14	1	Geen	Onbewolkt
7	14 september	19:56	22:20	23:10	19	0	Geen	Onbewolkt

3.5 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied kan gebruikt worden door verschillende soorten die nationaal beschermd zijn. Echter zijn verblijfplaatsen van nationaal beschermde soorten op basis van de quickscan uitgesloten. Hier is geen specifiek onderzoek naar gedaan, waarnemingen gedurende het vleermuisonderzoek zijn wel genoteerd.

3.6 Omgevingscheck

Tijdens het onderzoek is in de omgeving van het plangebied een omgevingscheck uitgevoerd. De omgevingscheck is een check waarbij het gebied tot tenminste 100 meter afstand van het plangebied is meegenomen. Zo wordt een beeld verkregen waar dieren foerageren, waar verblijfplaatsen aanwezig zijn en of vleermuizen gebruik maken van een vliegroute in de buurt. Figuur 2 geeft een illustratie van het plangebied en de omliggende omgevingscheck.

Figuur 2 Impressie van het onderzoeksgebied, plangebied wordt weergegeven met het rode kader, de omgevingscheck met het gele kader. Bron: maps.google

4 | Resultaten

In dit hoofdstuk wordt per onderzochte diergroep aangegeven of er nest- en/of verblijfplaatsen zijn gevonden en of er andere belangrijke elementen van de functionele leefomgeving aanwezig zijn. Deze belangrijke elementen zijn voor vleermuizen vliegroutes en foerageergebied.

4.1 Vogelrichtlijnsoorten

4.1.1 Huismus

Plangebied

Aanwezigheid nesten

Er zijn geen nesten van huismussen in het plangebied aangetroffen.

Overige elementen van de functionele leefomgeving

Schuil- en rustplaatsen in struiken, heggen, bomen

In het plangebied is relatief weinig beschutting, zo is er achter het pand een tuintje met enkele bomen en struiken. Bij deze struiken zijn zingende huismussen gehoord. De rest bestaat uit bebouwing. Foto 4 geeft een impressie van het tuintje.

Foto 4 *Impressie van het tuintje achter het pand.*

Zandbaden en drinkwater

In het plangebied zijn geen drinkgelegenheden voor huismussen aanwezig. Er zijn in het plangebied een gering aantal plekken aanwezig met los zand, die mussen kunnen gebruiken.

Foerageergebied

Het plangebied is niet heel geschikt als foerageergebied voor mussen, dit komt door het ontbreken van een veel groenelementen. Deze zijn in geringe mate wel aanwezig maar staan versnipperd verspreid.

Omgeving plangebied

Aanwezigheid nesten/potenties/geschiktheid

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen nesten van de huismus vastgesteld. Er zijn wel zingende huismussen in de beukenhaag naast het plangebied gehoord (foto 5) en een aantal zingende huismussen bij de kerk. Totaal zijn 4 huismussen zingend in de omgeving waargenomen er is dus weinig activiteit van huismussen in de omgeving vastgesteld.

Foto 5 Beukenhaag naast het plangebied waar 2 huismussen zaten te zingen.

Overige elementen van de functionele leefomgeving

In de directe omgeving van het plangebied zijn weinig foerageermogelijkheden aanwezig voor de huismussen. Het grootste deel is bebouwd en er is weinig groen in de omgeving, enkele struikjes en hagen die verspreid in de omgeving staan. Om de kerk heen staan enkele bomen en een grasveldje waar enkele huismussen aan het foerageren waren. Verder ontbreken geschikte foerageer- en schuilplekken in de omgeving van het plangebied.

4.1.2 Gierzwaluw

Plangebied

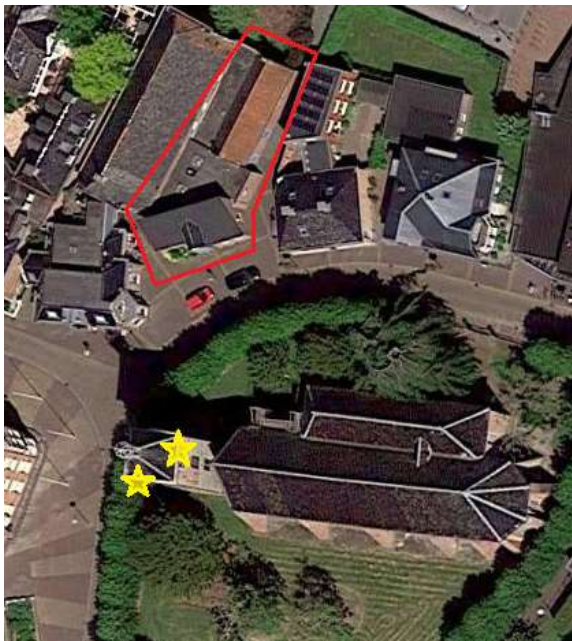
Aanwezigheid nesten

Er zijn binnen het plangebied geen nesten van de gierzwaluw aangetroffen. Wel zijn er 3 overvliegende gierzwaluwen waargenomen, deze dieren hadden geen binding met het gebouw in het plangebied.

Omgeving plangebied

Aanwezigheid nesten/potenties/geschiktheid

In de directe omgeving van het plangebied zijn 3 invliegende gierzwaluwen op 2 verschillende locaties aangetroffen. Deze vlogen in onder de dakpannen van de kerktoren. De gierzwaluwen foerageerde ook rondom de kerktoren en boven het kerkhof. Figuur 3 geeft de locatie van de nesten. Er is tijdens de onderzoeksrondes weinig activiteit van gierzwaluwen waargenomen.

Figuur 3 Invlieglocaties van de gierzwaluwen (gele ster) ten opzichte van het plangebied (rood kader).

4.1.3 Overige broedvogels

Aanwezigheid nesten/potenties/geschiktheid

In het tuintje in het plangebied of in de bomen en struiken in de omgeving kunnen algemene broedvogels tot broeden komen, zoals merel, vink, winterkoning en heggemus. Tijdens het onderzoek is er een broedgeval waargenomen van de kauw, die in de schoorsteen van het pand aan het broeden was (foto 6). Andere broedgevallen zijn niet waargenomen.

Foto 6 Broedlocatie van de kauw.

4.2 Habitatrichtlijnsoorten

4.2.1 Gewone dwergvleermuis

Plangebied

Aanwezigheid verblijfplaatsen

Er is één verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen (tabel 4). Deze bevindt zich aan de voorkant van het pand op Hoofdstraat Oost 1. De paarverblijfplaats zit onder de nokpan en kantpannen boven de ingang. Deze vleermuis is alleen tijdens de najaarsronde vastgesteld op 14 september 2020. Figuur 6 geeft de locatie weer van de paarverblijfplaats.

Tabel 4 Overzicht gevonden verblijfplaatsen van vleermuizen.

datum	adres	nr.	Voor/achter	soort	type	aantal
14-09-2020	Hoofdstraat Oost	1	Voor	Gewone dwergvleermuis	paarverblijf	1

Figuur 4 Locatie van de paarverblijfplaats (rode ster) van de gewone dwergvleermuis in het plangebied (rode contour).

Bron: maps.google

Overige elementen van de functionele leefomgeving

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Enkele luwe plekken in het plangebied zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek. Er zijn meerdere soortgelijke foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied zoals het gebied om de kerk heen. Het plangebied maakt dus deel uit van een groter gebied waarin geschikt foerageergebied aanwezig is. Er zijn enkele voorbijvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er zijn geen foeragerende vleermuizen waargenomen in het plangebied.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Onder verschillende weersomstandigheden, bijvoorbeeld bij verschillende windsnelheden en windrichtingen, kunnen verschillende routes worden gebruikt. Lijnvormige structuren zijn niet aanwezig binnen het onderzoeksgebied.

Omgeving plangebied

Aanwezigheid verblijfplaatsen

Er zijn in de omgeving van het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen gevonden. Er zijn wel potentieel geschikte gebouwen in de omgeving waar vleermuizen in kunnen verblijven. Zoals de woningen aan de Engermastraat ook de kerk is geschikt om als verblijfplaats te kunnen dienen voor vleermuizen.

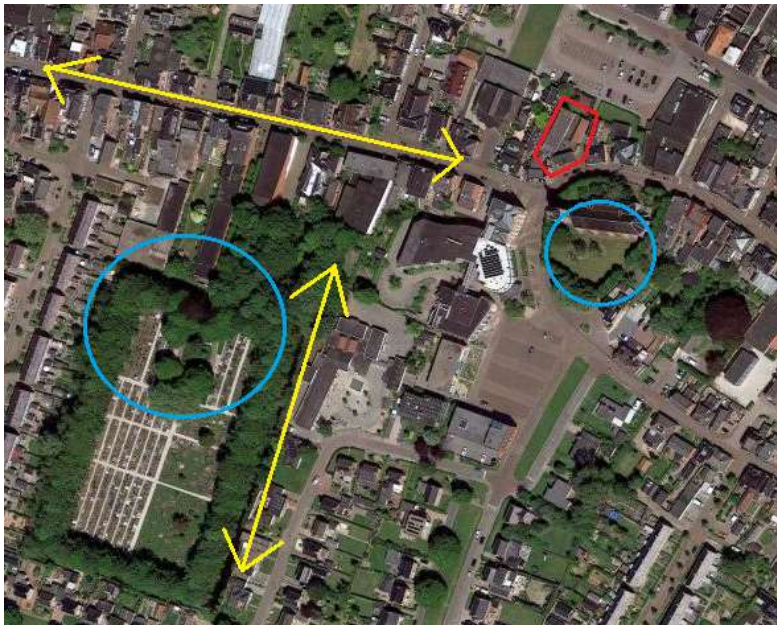
Overige elementen van de functionele leefomgeving

Foerageergebied

In de directe omgeving van het plangebied is geschikt foerageergebied aanwezig, bijvoorbeeld boven het kerkhof bij de kerk. Er zijn geen foeragerende vleermuizen waargenomen.

Vliegroutes

In de directe omgeving van het plangebied zijn in potentie geschikte vliegroutes aanwezig. Op figuur 5 is de ligging van de routes aangeduid. De vliegroutes worden niet beïnvloed door de geplande werkzaamheden in het plangebied, aangezien er niet in de omgeving van de potentiële routes wordt gewerkt.

Figuur 5 Impressie van de potentiële vliegroutes (gele pijlen) en foerageergebieden (blauwe cirkels) buiten het plangebied (rood kader). Bron: maps.google

4.2.2 Overige vleermuissoorten

Tijdens de onderzoekronden zijn geen verblijfplaatsen van andere vleermuissoorten vastgesteld in en rondom het plangebied. Ook zijn er geen andere soorten foeragerend of voorbijvliegend waargenomen.

4.3 Nationaal beschermde soorten

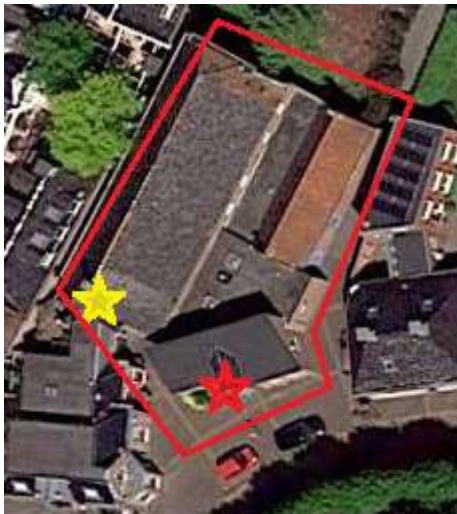
Tijdens de veldbezoeken zijn er geen nationaal beschermde soorten waargenomen.

4.4 Samenvatting aangetroffen voortplantings- en rustplaatsen

Tabel 5 geeft een samenvatting van de relevante soorten en de (essentiële) functies voor deze soorten binnen het plangebied. In figuur 10 zijn de locaties van de aangetroffen nesten en verblijfplaatsen weergegeven.

Tabel 5 Samenvatting aangetroffen nesten/verblijfplaatsen en andere essentiële functies van het plangebied.

Aanwezige beschermde soort i.h.k.v. de aanvraag	Locatie	Essentiële functie(s) van het plangebied voor de soort	Aantal	Kritische periode voor de soort aanwezig in het plangebied
Kauw	Hoofdstraat Oost 1	Nest in schoorsteen	1	Half maart t/m half juli
Gewone dwergvleermuis	Hoofdstraat Oost 1	Paarverblijfplaats voorzijde	1	15 aug t/m 15 oktober

Figuur 6 Locaties van de gevonden nesten en verblijfplaatsen binnen het plangebied. De rode ster geeft de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis weer, de gele ster de nestlocatie van de kauw. Bron: maps.google

5 | Effecten en vervolg

5.1 Effecten Vogelrichtlijnsoorten

5.1.1 Huismus

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van huismussen gevonden. Door de geplande werkzaamheden gaan geen nestplaatsen verloren, wel gaat een gedeelte groen verloren waar ze het gehele jaar gebruik van maken als schuilplek en voedselgelegenheid. Het deel dat verloren gaat is minimaal en er zijn voldoende alternatieven in de directe omgeving, de gunstige staat van instandhouding komt hierdoor niet in het geding.

5.1.2 Gierzwaluw

Binnen het plangebied zijn geen nestlocaties van gierzwaluwen aanwezig. Door de sloop gaan geen nestlocaties verloren, vervolgstappen zijn niet aan de orde.

5.1.3 Kauw

Door de sloop van het pand gaat een nest van kauw verloren. In de omgeving zijn meerder kauwen waargenomen, wat erop duidt dat de omgeving geschikt is en er voldoende alternatieve nestplekken zijn. Door de sloop en dus het vernietigen van één nest zal er geen negatieve effecten voor de lokale populatie plaatsvinden. Wel dient de sloop buiten het broedseizoen (half maart t/m augustus) plaats te vinden om te voorkomen dat broedende vogels worden verstoord en eieren/kuikens worden gedood.

5.1.4 Overige broedvogels

Een overtreding van de Wet natuurbescherming is niet uit te sluiten tenzij buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Door buiten de periode half maart tot september te werken is de kans op het vernietigen van nesten en het verstoren van broedende vogels nihil.

5.2 Effecten Habitatrichtlijnsoorten

5.2.1 Vleermuizen

Gewone dwergvleermuis

Verblijfplaatsen

Een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis wordt vernietigd door de sloopwerkzaamheden, ook kunnen hierbij dieren worden verstoord, verwond of worden gedood. Dit is een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Overige elementen van de functionele leefomgeving

Foerageergebied en vliegroutes

Er gaat geen essentieel foerageergebied verloren en mogelijke vliegroutes worden niet aangetast.

5.3 Vervolgstappen

5.3.1 Ontheffing

Omdat er door de werkzaamheden voortplantings- of rustplaats van de gewone dwergvleermuis verloren gaat en verstoring kan optreden moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd. Provincie Groningen is hiervoor het bevoegd gezag. Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is het opstellen van een activiteitenplan. In het activiteitenplan wordt beschreven welke

maatregelen worden genomen om negatieve effecten op de beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen. De maatregelen worden uitgewerkt in een mitigatieplan. De maatregelen bestaan meestal uit het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes van de aangetroffen soorten en het realiseren van tijdelijke en permanente alternatieven, zoals nestkasten en inbouwstenen. Deze alternatieven moeten ruim voor de ingreep aanwezig zijn om dieren de kans te geven te wennen aan de nieuwe situatie. De gewenningsduur bedraagt afhankelijk van de soort en het type verblijfplaats ca. 1 maand tot 1 jaar.

In dit geval moeten alternatieven worden gerealiseerd voor de gewone dwergvleermuis. In onderstaande tabel zijn de voorwaarden voor tijdelijke maatregelen aangegeven.

Tabel 6 Overzicht vereisten tijdelijke maatregelen voor huismus en gewone dwergvleermuis.

Soort	Type verblijf/nest	Benodigde tijdelijke maatregel	Minimale mitigatiefactor	Afstand tot plangebied (m)	Wanneer aanwezig (periode tot ingreep)
Gewone dwergvleermuis	Paarverblijf	Kast/wandschaal	1:4	Max. 200	6 maanden (alleen april t/m oktober telt)

Ook is het van belang dat permanente voorzieningen in de omgeving worden gerealiseerd als alternatieve nestplaats en verblijfplaats voor deze soorten. In het mitigatieplan wordt dit nader uitgewerkt.

5.3.2 Invulling zorgplicht

De zorgplicht (art. 1.11 Wet natuurbescherming) houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Daarnaast is het van belang dat het verwijderen van struiken een richting op gebeurt zodat dieren, zoals de egel, zelfstandig het gebied kunnen verlaten. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels, zoals de kauw, te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart t/m half augustus. Ook dient het struweel buiten het broedseizoen verwijderd te worden.

6 | Literatuur en bronnen

- Buro Bakker (2019); Quicksan Hoofdstraat Oost 1. Rapport P19316, Assen.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Rosse vleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Watervleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Gierzwaluw, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Huismus, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 2020.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

Websites

- www.zoogdiervereniging.nl
- www.netwerkgroenebureaus.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.sovon.nl
- www.googlemaps.nl

B 1 | Bijlage: Vrijgestelde soorten provincie Groningen

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>
Middelste groene kikker/bastaard kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzig	<i>Mustela putorius</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>

Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
vos	<i>Vulpes vulpes</i>
wezel	<i>Mustela nivalis</i>
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

